

UKA 2026/281: Naalakkersuisut kingusinnerpaamik UPA2027-mi Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuummik, tamatumalu kingunerisaanik inatsisinut allanut allannguutiniq pisariaqartunik, saqqummiussinissamut peqquneqarnissaat pillugu Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Inatsisissatut siunnersuummi Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat, kommunit taakkulu ataanni pisortat suliffeqarfiutaat atorfinnik pilersitsisinnaanerat pioreersunilluunniit attassiinnarsinnaanerata imaluunniit avataanit kiffartuussissutiniq pisisinnaanerata inerteqqutigineqassaaq, atorfiup kiffartuussissulluunniit pingaarnertut siunertarippagu periusissatigut attaveqaqatigiinneq, tusagassiuutitut attaveqarnermik aqutsineq, PR, branding, tusaamaneqarnerup pitsaasuutinniarneqarnera imaluunniit politikkikkut attaveqaqatigiinnermut siunnersuineq. Inerteqqummi inatsisitigut pisussaaffiusumik paasissutissiineq, isumannaallisaanermut ajornartoornermullu attaveqaqatigiinneq, ingerlatsinermut innuttaasunullu paasissutissiineq pisariaqartoq, nutserineq imaluunniit attaveqaqatigiinneq suliffeqarfiup pingaarnertut suliassaasa ilagisaat ilaatinneqassanngillat. Peqatigisaanik Naalakkersuisut kingusinnerpaamik UPA2027-mi ingerlatseqatigiiffinnut Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartunut tunngaviit assingusut ingerlatseqatigiiffiit pillugit inatsisini killissarititaasut iluini Namminersorlutik Oqartussallu piginnittutut pisinnaatitaaffii aqqutigalugit qanoq atuutsinneqarsinnaanerannik nassuiaammik saqqummiussinissamut peqquneqarput. (Inatsisartunut ilaasortaq, Pele Broberg, Naleraq)

UKA 2026/384: Naalakkersuisut kingusinnerpaamik UPA2027-mi politikkimik ataatsimoortumik saqqummiussinissamik peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Politikkip Kalaallit/Inuit piginnaasaqartut amerlanerusut pisortani aamma suliffeqarfinni pisortanit tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit pigineqartuni sulisorineqalernissaat, piginnaasaasa ineriartortinneqarnissaat sulisorineqartuarnissaallu anguniassavai. Pingaartumik aqutsisutut atorfiit aamma periusissiornermut tunngasut pineqarput. Politikki Kalaallit/Inuit Kalaallit Nunaanni nunap inoqqaavisut inissisimanerat pisinnaatitaaffiilu aallaavigissavai. Anguniakkat kisitsisitigut uuttorneqarsinnaasut aalajangersarneqassapput. Ukiumoortumillu tamanut nalunaarusiortoqartassaaq. Atorfinitsitsinerit suliamut naleqquttunik piginnaasatigut piumasaqaatit tunngavigalugit ingerlanneqartuassapput. (Inatsisartunut ilaasortaq Juno Berthelsen, Naleraq)

UKA 2026/431: Naalakkersuisut kingusinnerpaamik 1. oktober 2027-imi naalakkersuisoqarfiit kiisalu taakkununga atasunut aqutsisoqarfiit, aalajangersimasumik allaffeqarfiit, atorfiit aamma oqartussaasutut suliassaqaqarfiit Danmarkimiittut atorunnaarsinneqarnissaat pillugu Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Atorfiit suliassaqaqarfiillu pisariaqartut Kalaallit Nunaanni suliffissaqartillugit ingerlateqqinneqassapput, taamaalillutik piginnaasat suliffeqarfiullu iluani ilisimasat Kalaallit Nunaanni tunngavilerneqarlutillu ineriartortinneqassallutik. Kalaallit Nunaata Københavnimi Sinniisoqarfia pineqartunut ilaanngilaq, taamaattorli atorfiit

imaluunniit suliassa qarfiit atorunnaarsinneqartut tigusiinnaangilai imaluunniit nutaamik pilersitseqqissinnaanani. Taakku aamma Danmarkimi avataanit siunnersortinit, suliffeqarfinnit imaluunniit allanit ataavartumik imaluunniit aaqquissuussaasumik suliaakkiissutigineqarnikut taarserneqarsinnaangillat, suliassat taakku naammaginartumik Kalaallit Nunaanni ingerlanneqarsinnaappata.
(Inatsisartunut ilaasortaq Aki-Matilda Høegh-Dam, Naleraq)

Akissuteqaat

(Naalakkersuisut Siulittaasuat)

Siullermeerneqarnera

Naalakkersuisut sinnerlugit oqaluuserisassat imm. 281, 384 aamma 431 ataatsimut akissuteqarfigissavakka. Aallaqqaasiullugu siunnersuuteqartut qujassuteqarfigaakka. Siunnersuutini taakkunani pingasuni sammineqarput Kalaallit Nunaanni pisortat aningaasaataat suliffeqarfiilu nunatsinnut innuttaasuinullu pitsaanermik iluaqutaatinnissat. Taamatut anguniagaqarneq Naalakkersuisunit isumaqatigineqarpoq.

Kalaallit Nunaanni isumalluutit, suliffeqarfiit piginnaasallu inuiaqatigiinnut kalaallinut iluaqutaassasut Naalakkersuisunut pingaarteqarpoq. Siunnersuutit taakku pingasut pingaarnersuinermut tassunga tunngapput. Nassuiaatit taamaammat siunnersuutini sammivinnut tunnganngillat. Siunnersuutini suliniutissat taakkartorneqartut anguniakkanut ilumut eqqortuunersut pineqarput.

Siullermik attaveqaatinut pingaarutilinnut inerteqquteqarnissamik siunnersuut. Naalakkersuisut siunnersuutip tunuliaqutaani ernumassutaasut paasisinnaalluarpaat.

Siunnersuut allatut aaqqiilluni iliuuseqarnissamik arlalinnik imaqarpoq. Tassani ilaatigut pineqarput ingerlatsinermi, isumannaallisaanermi ajornartoornermilu inatsisitigut attaveqartussaaneq kiisalu innuttaasunut pisariaqartunik paasisutissiisussaataaneq. Taamaattoq attaveqaatinut immikkut akuerisanut attaveqaatinullu pingaarutilinnut inerteqquteqarnissap killilernissaannut suliaqarniarneq ajornakusuussaaq. Assersuutigalugu tamanna pisinnaavoq ingerlatsinermut annerusumik ajornartorsiortoqarnera pillugu oqartussat innuttaasunut ilisimatitsiniaassagunik. Ilisimatitsinermi innuttaasunut oqaatigineqassaaq akornutaasoq qanoq taakkununga sunniuteqassanersoq qanorlu iliissanersut. Aamma tassani oqartussat suliamik isumaginninnerannik nassuiaasoqassaaq innuttaasullu tatiginninnerat attatinneqarluni. Suliaq isumagisassaaq ataasiuvoq. Innuttaasunut pisariaqartumik ilisimatitsinerullunilu pingaarutilimmik attaveqaatigiinneruvoq. Aamma assersuutigalugu ingerlatsinermut ajornartorsiortoqartillugu imaluunniit allatigut annerusumik pisoqartillugu paasisutissat pisariaqartut paasinartumik erseqqissumillu ingerlateqqinneqarnissat qulakkeerneqassappat piginnaasat immikkuullarissut pisariaqartinneqarput. Naak aqutsisut sulisullu paasisutissanik ingerlatitseqqissinnaanerata naatsorsuutigigaluarlugu taakku pingaarnertut piginnaasaat pingaarnertullu suliaat attaveqaatigiinnermut ilinniarsimasumit piginnaasaanut suliarisartagaanullu assigiinngissuseqarput. Suleqatinut tunngaannangilaq, aammali avataanit ikiorteqarnissamut pissarsiniarnermut tunngavoq. Siunnersuineramik isumaqatigiissut innuttaasunut paasisutissiineramik

pisariaqartumik imaqarsinnaavoq kiisalu oqariartuutininik tusaamaneqarnermillu siunnersuinerimik ilaqarsinnaalluarluni. Taamaammat aalajangeruminaappoq isumaqatigiisummi pingaarnertut suna anguniagaanersoq.

Pisortat maleruagassiinerat siumungaaq takuneqarsinnaassaaq. Oqartussat avataaniillu pilersuisut siumungaaq takusinnaasariaqarpaat atorfik, suliaasaq imaluunniit isumaqatigiisut inerteqquteqarnermut ilaanersoq. Siunnersuutigineqartutut killiliiniarneq atorlugu tamanna pisinnaanngilaq. Taamaammat tamatuma inatsisitigut killilersuisoqarnissaa siunertamut naapertuutinngilaq. Akerlianilli oqartussat ingerlaavartumik nalilersuisussanngussapput sulisut ataasiakkaat isumaqatigiisutilluunniit siunertaat inatsimmut naapertuunnersut.

Namminersorlutik Oqartussat ingerlatseqatigiiffiit sunnerneqarani aalajangiisinnaassuseq atuuppoq. Siulersuisut pisortaqtigiillu ingerlatseqatigiiffiup aaqqissuussaananut akisussaasuupput, matumani ingerlatseqatigiiffiup pisisartunut avammullu attaveqatigiinnera ilanngullugit. Naalakkersuisut aqutsisut pisinnaatitaaffiannut tassunga akulerukkusunngillat, ingerlatseqatigiiffiilli kaammattorlugit aningaasanik atuinermi akisussaassuseqartumik tamatigut pingaarnersuiisassasut. Aamma siunnersuummi periaatsit allat taama ittut ingerlatseqatigiiffinnut qanoq ingerlanneqarsinnaanersut pillugit apeqqummut nassuiaanissamut akissutaapput. Sinaakkutit ingerlatseqatigiiffiit namminneq aqutsisoqatigiivisa aalajangersareerpaat.

Taava tullianut, tassa kalaallinik, Inunnik, inerisaanissamut sulisoqalernissamullu siunnersuummut tunngasumut. Siunnersuummi siunertaasoq Naalakkersuisut tamakkiisumik isumaqatigaat. Siunnersuut aamma kalaallit, Inuit, Kalaallit Nunaanni inoqqaatut inissisimanerat pillugu siunnersuut aallaaveqarmat Naalakkersuisut isumaqatigaat. Suliffeqarfitsinni piginnaanngorsarneq inuiaqatigiinnut kalaallinut iluaqutaassaaq, soorunamilu nunatsinneersut suliffeqarluarsinnaanissaat anguniarlugu ineriartortitsinissaaq attassinissarluk ukkatarineqassaaq, tamatumani pisortat ingerlataqarfiini qaffasissumi aalajangersimasunillu inissisimaaffiit ilanngullugit, peqatigisaanilu suliaasanut piukkunnassuseq tunngavigalugu atorfinitsitsisassaaq. Maani nunatsinni ilinniagaqarnissamut periarfissat ineriartorteqqinnissaat suliaasanut aamma ilaavoq, taava piffissap ingerlanerani suliaasaqarfiit pingaarnertut tamarmik nammineq ilinniartitsissutigillugillu ilinniarsimasunik inuttaliisarsinnaalissaagut.

Pisortani atorfinitsitsinerimik piginnaasanik nalilersuinerimik ullumikkut kalaallit oqaasiinik ilisimasaqarneq kalaallillu inuiaqatigiinnut ilisimasaqarnissaaq ilaareerput. Suliaq taanna pisortani piginnaanngorsaaqqinnernut aqutsisunullu inerisaanernut sinaakkutitigut pioreersutigut ingerlateqqinneqarlunilu nukittorsarneqassaaq.

Naalakkersuisulli aalajangersimasumik anguniakkanik kisitsisitalinnik ukiumullu tamanut saqqummiuttakkanik nalunaarusiornernik ataatsimut politikeqarnissamut pisussaaffilerusunngillat. Siunnersuummi aalajangiisimaneeqarpoq, atorfinitsitsinerit ilinniagaqarnikkut piginnaasanut piumasaqaatit tunngavigalugit sulii pisassasut. Naak tassani nangaassuteqartoqaraluartoq aalajangersimasumik anguniakkanik kisitsisitalersuinerit atorfinitsitsinerni ataasiakkaani piginnaasat saniatigut imikkut isiginiarneqassapput. Taamatut periaaseqarnermi pisortat piumasaqaataareersut qaavatigut aamma aalajangersimasumik nalunaarusiortussaataanerannik suliakkerneqassapput. Pisortanit pigineqartunut aamma sunnerneqarani aalajangiisinnaassuseq atuuppoq. Atorfinitsitsinerit piginnaasanillu inerisaanertut ingerlatseqatigiiffiit namminneq aqutsisoqatigiiffiisa suliaassaraat. Naalakkersuisut, soorlu ingerlatseqatigiiffinni pissutsinut allanut naleqqiullugu, najukkami

piginnaasalinnik sulisussarsiornissaminnut piginnaasanillu inerisaanissaminnut qitiutitsinissaannut ingerlatseqatigiiffiit kaammattussavaat. Tamannali atorfinitsitsinermut toqqaannartumik akuliunnikkut aqunneqassanngilaq.

Kiisalu Danmarkimi atorfinnik atorunnaarsitsinissamut siunnersuummut tunngasoq. Naalakkersuisut siunnersuummi anguniarneqartoq tunngaviatigut isumaqatigaat. Kalaallinut inuiaqatigiinnut suliassat sapinngisamik amerlanerpaat sulisunit Kalaallit Nunaanni suliffeqartunit najugaqartunillu suliarineqartariaqarput. Tamanna piginnaasat tamaani pigineqarnissaannik piumasaqaateqarpoq. Sulisut nunatsinni sulianik isumaginnittut taamaammat aamma maani ineqartinnissaat salliutinneqartariaqarpoq. Taamaattoq nunatsinni suliassat isumaginnissaannik kiisalu innuttaasunut nunatsinniittunut avataaniittunullu pitsaanerpaamik sullissiniarnermi oqimaqatigiissaarinissaq ingerlaavartumik nalilersorneqartariaqarpoq. Siumungaaq inaarutaasumik aalajangersarneqarsinnaanngilaq.

Taamaattoq siunnersuummik ilusiligaanerani isumaqataassalluni siunertamut naapertuutinnigilaq, matumanilu piffissamut killiliussaq aamma Danmarkimi allaffiit, atorfiit oqartussaqaarfiillu tamaasa piffissap aalajangersimasup iluani atorunnaarnissaannut piumasaqaat eqqarsaatigalugit. Sulisunik nunatsinnut utertitsineq piviusumik tassaassammat pissutsinik inatsisaannakkut aqqinneqarsinnaasunut tunngaannanngillat. Taamaattoq pingasunik pisoqartariaqassaaq. Siullertut sulisut kallarneqartut affaat piffissaliussap iluani nuutsereerneqarsimassapput. Aappaattut inissiat, paaqqinnittarfinni inissat illoqarfinnilu sulisut nuuffissaanni attaveqaasersuutit pisariaqartut naammattumik pigineqareersimassapput. Tamanna inatsisiliornerinnakkut pilersinneqarsinnaanngilaq. Pingajuattut maani inuttalersuisinnaaneq uterfigeqqissavarput, aammalu suliassatigut piginnaasat pisariaqartut pissarsiarisinnaanissaat, tassa immikkoortut siulliit marluk naammassineqarsinnaanngippata.

Taamaammat atorunnaarsitsinissamut nikisitassaanngitsumik piffissamik killiliinermi aarlerineqartoqarpoq. Imaassinnaavoq piffissamut killiliussaq eqquutsinneqarsinnaanngitsaq. Imaluunniit suliat maanngaanniit illersorneqarsinnaasumik isumagineqalernissaat sioqqullugit piginnaasat suliffinnilu ilisimasat pisariaqartinneqartut annaaneqassapput. Tassunga ilanngunneqassaaq aalajangersimasumik piffissaliilluni pinngitsaaliilluni nuutsitsineq sulisunut kallarneqartunut toqqissisimannginnermik pilersitsisinnaasoq. Sulisut tamarmik, sumi inissisimani apeqqutaatinngit atorfinminni toqqissisimallutik suliartorsinnaasussaapput. Kiisalu angalanernut aningaasartuutit nutaat annertunerulissapput taamatuttaarlu suliassat aalajangersimasut suliarineqarnerat sivilunerulissalluni, taakkummi isumalluutini atuineq annikinnerpaaffimmiitinniarlugu kiisalu suliassanik suliarinninneq pitsaanerpaaffimmiitinniarlugit Danmarkimi inissinneqarnikuummata.

Tamakku tunngavilersuutigalugit aalajangiiffigisassatut siunnersuutit pingasut taakku itigartitsissutigineqarnissaat Naalakkersuisut inassutigaa.

Imm. 281 periusissatigut attaveqatigiinneq pillugu inerteqquteqarnissamut siunnersuut itigartitsissutigineqassaq inassutigineqarpoq. Inatsitigut killilersuinissamik siunertaqarneq pisortanut naapertuussorineqanngilaq pisortallu ingerlatseqatigiiffiisa sunnerneqaratik aalajangiisinnaassusaanut naapertuussorineqarani.

Imm. 384 kalaallinik, Inunnik, inerisaanissamut sulisoqalernissamullu pillugu politikeqalernissamut siunnersuutip itigartinneqarnissaa inassutigineqarpoq. Siunertaa isumaqatigineqarpoq allatullu suleriuseqarluni isumagineqareerluni. Taamaattoq angusassat

amerlassusaat aalajangersimasut nalunaarusiortarnerlu siunertamut
naapertuussorineqanngillat.

Imm. 431 Danmarkimi Namminersorlutik Oqartussat atorfiinik suliaannillu
atorunnaarsitsinissamut tunngasup itigartitsissutigineqarnissaa inassutigineqarpoq.
Siunnersuummi suliassanik utertitsinissamut anguniakkat isumaqatigineqarput. Taamaattoq
atorunnaarsitsinissamut aalajangersimasumik killiliineq siunertamut naapertuutinngitsutut
isigineqarpoq.